

KNUT

Något om Långören...

Ur Karlskrona-Tidningen för torsdagen den 25 juli 1912 har jag hämtat material till detta kåseri om Långören. (Långören kallades i nämnda tidning för "Fiskarenas, lotsarnas och den naturträngande kulturmänniskans förlovade land".)

Tidningens medarbetare kom ut till ön Långören en varm och skön somrardag. hans namn står ej under artikeln i tidningen – endast signaturen "Xenia".

Och ön ifråga hette helt enkelt Långöra förr i dagligt tal.

Jag citerar litet av vad farbror Jon, den gamle före detta mästerlotsen, berättade för tidningen:

Alla karlar på Långöra är avkomlingar av skrets förste bebyggare, Håkan Svensson Kraak och en som hette Elof (möjligen var detta namn Erik). De fiskade och slog sig ned på Långöra. Men det var – utom dessa två – även tre pojkar, som gifte sig hit.

Av alla dessa härstammar de lotsar som generation efter generation tjänstgjort på ön. Håkan och Elof delade skäret i två hälfter genom en stenmur och på var sin sida om muren byggde de sina hus. Där den muren har gått löper gatan nu.

Håkans son stannade också som lots på Långören. Elofs avkomlingar var av kvinnkön och de gifte sig åt fastlandet.

Sonsonen till Håkan Kraak hade samma yrke som fadern och farfadern före honom. En vinter hade han lotsat till Kalmar och återvände så på landsvägen till Torhamn. Detta var på självaste julfoton och hans värd i Torhamn avrådde honom från att ro ut på sjön! Fjärden

mellan Torhamn och Långören gick full av drivis – men lotsen ville ändå över. Den heliga aftonen ville han tillbringa i sitt hem, färden tid var ju ej så lång.

Så gav lotsen sig av ensam. Då han kommit ett stycke bröts årorna av, båten drev med drivisen till Inlängan. Där fann folket honom om morgonen och bar honom i land. Ihjälfrusen...

Hans son var lotsålderman, hans sonson likaså och även sonsonen, som var min far. Så berättade bland annat denne Farbror Jon.

Signaturen "Xenia" var även med och seglade med lotsarnas halvdäckade båt, med det röda fältet i seglet. Han ville även försöka styra båten, men blev då "stöttad" – fast omärkligt – av vår käre "farbror Ola", en brunbarkad 60-årig fiskargubbe med troskyldiga blå ögon, full av egyptiers visdom, där Ola som en liten grå tomtte tassar omkring i båten och håller en föreläsning om slätprickar, kryssprickar, "kummel" och annan sjövetenskap.

Och vad kvinnorna på ön duga till, därom bära de blanka fönsterrutorna, de bländvita gardinerna, de välordnade hemmen vittnesbörd.

Även trädgårdstjapporna var prydliga. Där blommade ädla rosor, frodiga lövkojor, vallmo, penséer, "flickögon" och "gossen i det gröna". Detta vid en relativt rak gata. Kring denna gata trängas de små husen, ljusgråa, röda och svarta med dessa tjäppor, nämner signaturen år 1912.

Nu har vi läst litet om hur förfäderna hade det...